

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Megyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Főplacc, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmér-
sekeltebb árszámítá-
s mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Quo usque tandem?

Debreczen, szeptember 20.

Bécs polgárságának legnagyobb része örömmámorban úszik, amennyiben a községi választásoknál ugyszólván az egész vonalon az antiszemita győztek.

Az úgynevezett liberálisok meglehetősen kedvetlenül mentek a választási urnához már csak azért is, mert a kedvezőtlen előjelekből ítélve győzelemre egyáltalában nem lehetett kilátásuk. És az antiszemita győzelmével el van döntve az egész választási ütközet sorsa és a liberálisok kénytelenek bevallani, hogy szervezkedésükben nem fejtettek ki annyi erőt, amennyit a községi választások érdeke megkívánt volna. Az utolsó község tanácsban egyenlő számban álltak egymással szemközt liberálisok és antiszemita, most azonban már az arány oda módosult, hogy az antiszemita többségben lesznek akkor is, ha egyetlenegy kerületet sem nyernek ezentúl.

Hogy az antiszemita győzelme mennyiben fog Bécsnek hasznára vagy kárára válni, az még matematikai bizonyossággal nem tudható, de mivel az antiszemita, főleg tulhajtásában nem egyéb, mint az emberi szellem aberrációja és velleitása, éppen azért a felülkeredett hatalom üdvös és célirányos működésében bizni nem lehet.

Azok az ígéretek, melyekkel az antiszemita korteskedtek, szerintünk Potemkin favak, melyek talán az avatlatlanokat szeméit kápráztatják egypillanatra szépségükkel, de a politikai harcokban megérett elmék és gondolkozó fők előtt

puszta ígéretek, melyeknek teljesülése a bécsi viszonyokat tekintve csak pium desiderium, jámbor kívánság marad.

Ugy a nemzetek, mint egyes városok fejlődéséhez feltétlenül szükséges az egyöntetű, egymást megértő munkálkodás, mert elvitázhatatlanul főleg ezen törekvésben válik igazgá az a régi deák mondás: *concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur.*

Bécsben azonban úgy látszik, hogy az utcai politika ül orgiát. Az elvek nemes harcába belevitték a felekezeti gyűlölet riadóját s Lueger imperator-sága alatt olyan politikai tőkét kovácsoltak az antiszemitaizmusból, melylyel megvették a választó esztét, szívet, lelkét, meggyőződését s eddigi politikai hitvallását.

Sohasem volt egészséges és célra vezető, végeredményeiben biztos politika az, mely bármi tekintetben is részekre osztotta az emberiség zömét. A szétválasztás mindig ellentétet szül s ha ezen ellentétet még mesterséges eszközökkel is növeljük, akkor az nem hasznára, hanem kárára válik az emberek kisebb-nagyobb körének, főleg ott és akkor, a hol és a mikor az együttes munkálkodás szelleme a népek történetében nagy vonásokkal van feljegyezve a népek okulására.

Bécsben sem volt szükséges a politikai nézetkülönbségeket annyira élükre állítani és politikai bűn volt felkavarni a szenvedélyek tengerét, mert örök igazság marad az, hogy a felkorbácsolt vihar tisztátalan nyomokat szokott maga után hagyni, nem számítva a

rombolást, mit rohanó utjában sokszor helyrehozhatatlanul véghez visz.

Bécs városának ügyeit eddig a liberálisok vezették. S ha itt-ott intézkedéseikben volt is hiba, merült is fel gáncsolni való, de az elvitázhatatlanul igaz, hogy működésüket egy pillanatra sem uralta az önösség, mert jel-szavuk egy volt: a becsületes és Bécs-et felemelő politika.

A liberálisoktól a legkajánabb rosszakarát sem vitathatja el azt az érdeket, hogy nagygyá tették a császári várost, mert oly sok áldásos intézménynek lettek megteremtőivé, melyek minden időre szóló tanubizonyosságai önzetlen működésüknek.

Kár volt tehát már ebből a szempontból is őket a cselekvés teréről lezorítani.

De van ám egy másik nézőpont is, mely arra inti a gondolkozó embereket, hogy ne vállaljanak solidaritást Lueger politikájával. És ez az a veszedelem, mely a feltámadó antiszemitaizmusból tulkapásától félti a nemzeteket. Verba movent, exemplatrahunt. A nép, mely kap a friss vagy felmelegített eszméken, rajongó lelkesedéssel hisz az izgatók szavainak és képes megfedekezni arról a magasztos tanról, mely nem a vallás, hanem a kölcsönös szeretet és megbecsülés, a szerzett érdem és a jellem szerint osztályozza az emberiséget.

És éppen azért mi nem hogy örül-nénk, hanem inkább aggódunk az antiszemita elért diadala felett s nem titkolhatjuk el abbéli óhajunkat, vajha az ő mandatumait mihamarább meg-

T Á R C Z A.

Visszatérés.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

Írta: Kozov Ákos.

Küzdött, habozott és vergődött, s mivel minden küzdésnek, habozásnak és vergődésnek lemondás a vége, ő is lemondott. Előbb azonban egy kegyeletes munkát végzett. Boldogságának sirjára virág gyanánt rászórta nem teljesült ábrándjainak foszló szirmait és megöntözte azokat égő könyeivel, azon könyekkel, melyekkel hasztalan iparkodott boldogságának sárguló leveleit életre hozni.

Mikor ezt elvégezte, megnyugodott. Ugy érezte, hogy lelkében nem maradt meg semmi abból a multból, mely neki annyi gyönyört termelt. Üresnek érezte szívét, és azért most már nem habozott ezt az üres szívet odaadni annak a szenvedélyes, szilaj férfinak: Szénássy Gézának.

Pedig eleinte azt hitte, hogy nem lesz ereje hozzámenni ahhoz a férféhoz, kinek sötét és mélyen árnyalt szeméitől mindig félt, kinek delejes nézését mindig kerülte.

Mint minden tizenhatéves leány, úgy Ella is egy ábrándos, kék szemű szöke ifjúról álmodozott. Ne csodáljuk tehát, ha egész

valójában megremegett, mikor egy matiné-én bemutatták neki Sárváry Gézát, ezt a napbarnította erős embert, kiről az a hír volt már akkor is elterjedve, hogy komoly szándéka Réthyék házában gyakori látogatásokat tenni.

Szénássy gazdagember volt, telve életkedvvel, melyet nem roantott még meg az annyira affektált fine de tiecle S. ellene Dolgozott, jóllehet nem szerint arra, hogy munkája után éljen.

Nyers, szilaj természet lakott benne az ábrándozásra való hajlandóságnak a legkisebb mance-a nélkül.

Napbarnította arc, sötét égő szemek, fekete körszakáll — még élesbembekké tették férfias vonásait. Mellette úgy nézett ki Ella, mint kemény szikla tövében az erdei ibolya.

Milyen egészen más volt Fehér Pista? Csupa elevenség, udvariasság és gyöngédség. Szöke fürtök borultak tiszta homlokára, míg világoskék szeméből sokat ígérő boldogság sugárzott ki. Szakasztott mása volt annak a képnek, melyet Ella annyiszor látott álmaiban.

De hát Fehér Pista szegény fia volt, emellett nem volt semmiféle állása. Pusztán szép szemekből pedig, még ha oly kékek is nem lehet megélni. Így történt tehát, hogy

mielőtt Ellának ideje maradt volna a hosszabbabb gondolkozásra, Géza megkérte kezét és ő egy kevés habozás után szülői rábeszélésére igent mondott.

Ha nem lehetett a Fehér Pistáé, nem bánta akarkihez keil is kötni fiatal életét.

Azt hitte, hogy tettével áldozatot hozott szülőinek, holott csak ő tőle függött, hogy boldog legyen. Géza mindeu kívánságát teljesítette, sőt mintha a gyöngédséget is eltanulta volna, de Ella nem látott benne mást, mint boldogsága megrablóját és gyűlölettel telt el azon féltől, ki most már boldogan vallotta őt magáénak.

Unottnak és fáradtnak érezte magát férje közelében s csak akkor lélegzett fel, mikor Géza rövidebb, hosszabb időre eltávozott hazulról. Beleképzette magát abba, hogy nincs nálánál boldogtalanabb asszony a világon és e felett való elkeseredésében éreztetni kezdte férjével azt, hogy nem szereti.

Géza férfias lelke sem ilyedt meg e felfedezéstől. Fájt ugyan neki mondhatatlannul a nem várt keserű tapasztalás, de bizok az időben, ebben a a jó orvosban, ki a legfájóbb sebeket is be tudja gyógyítani. Megkettőztette figyelmét és gyöngédségét keilő iránt ugyszólván leste minden óhaját, hogy azt teljesíthette, de nem tudott mosolyt hozni

semmisítené a bécsiek jobb irányt vevő politikai gondolkozása.

Sajnos, hogy a liberálisok leszorultak a bécsi közügyek vezetésének magaslatáról, de bukásuk intő példa lehet nekik arra, hogy egymással szövetkezve, összetartva, lankadást nem ismerve munkálkodjanak.

És mi azt hisszük, hogy az antiszemita győzelme csak ephemer jellegű lesz és a liberálisok, kik a császári város feje fölé becsületes működésükkel megfonták a dicsőség koszoruját, ismét feljutnak arra a piedestálra, melyről leszorítani őket — legenyhébben szólva — könnyen végzetessé válható hiba volt.

KONCZ ÁKOS.

— **Belföldi hírek.** (Feloszlatott egyház község.) Az aradi szerb püspök rendeletileg feloszlatta az aradi szerb hitközséget. Ezen eddigi szokatlan inézkedésére az adott okot, hogy az évekig tartó egyenlenségeket csak így lehetett megszüntetni. — (Uj javaslatok.) Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi m. kir. miniszter a közelgő parlament elé két törvényjavaslatot fog beterjeszteni. Az egyik a József mű egyetem kibővítését, a másik az egységes elméleti jog államvizsgálat szabályozását czélozza. (Távozó főispán.) Dégenfeld Lajos gróf, nógrádi főispán személyes jellegű okok miatt állását a belügyminiszter rendelkezése alá bocsátotta. — (Műszaki vizsgálat.) Az Esztergom mellett épített Duna-híd műszaki vizsgálata f. hó 24-én, felavatása pedig 28-án lesz. — (Királyváros kincses Kolozsvár.) Ő Felsége f. hó 22-én Kolozsvárra érkezik. Fogadtatására nagy előkészületek történtek. — (A képviselőház munkarendje.) A képviselőháznak e hó 26-án tartandó ülésében a kormány előterjesztést tesz a hátralevő egyházpolitikai javaslatoknak a szeptember 30-iki ülésre való kitűzetése iránt. A 30-iki ülésben terjeszti elő Lukács pénzügyminiszter az 1896. évi költségeloirányzatot is.

— **Külföldi hírek.** (Sztambulov gyilkosai.) A Mir azt állítja, hogy Sztambulov neje névtelen levelet kapott, melyben azt írják a bánatos özvegynek, hogy ők tudják a valódi gyilkosokat, de mindaddig nem hozzák a neveket nyilvánosságra, míg a mostani

kormány le nem mond, mert félnek a bosszúállástól. — (Az egyesült olasz királyság ünnepe.) Rómában már megkezdődtek az ünnepek. Az odaérkező királyi családot leirhatatlan örömmel fogadta a közönség. — (A pápa a lengyelekről.) A pápa szerdán audienciát adott, mely alkalommal az ott egybegyűlt lengyelek előtt hangsúlyozta azt, hogy válaszsák el a vallást a politikától. — (A mirecourtii tóst.) A francia vezérkar tisztjei Dragonurov orosz tábornok tiszteletére Mirecourtban fényes bankettet rendeztek, melyen az orosz-francia barátságra több poharat üritettek. — (Kanczellár váltás.) Hohenlohe herceg, birodalmi kanczellár, mint hírlík állásáról lemondani készült. — (Kongó lázadása.) A „Matin“ azt írja, hogy a már végleg lecsendesedett hitt Kongó fellázadt és Paysev kapitányt a bennszülöttek megölték. — (Kivégzés Chinában.) A külföldi konzulok jelen voltak azon hét kínai kivégzésénél, kik a nemrég történt keresztény mészárlást ins cenirozták. — (Az Unio elnöke.) A republikánus gyűlekezet Levy Martont, New-York város kormányzóját jelölte az észak-amerikai egyesült államok elnökségére az 1896-iki választásokra. — (A belga király Franciaországban.) A belga király Párisba érkezett. A párisi lapok hangoztatják, hogy a király Párisban tartózkodása nem politikai jellegű és kiemelik, hogy Belgium és Franciaország egymással barátságos viszonyban állanak, különösen mióta Faure elnök egyszer Osztdében a király vendége volt.

TÜKÖRDARABOK.

A szerelemlről.

Debreczen, szeptember 20.

Fogadni merek, hogy a czim után indulva jelen soraim a théma népszerűségénél fogva nem maradnak olvasatlanul.

Ezen körülmények tehát arra indítanak, hogy önzetlenül és elfogulatlanul írjak a szerelemlről.

Ennyit bevezetésül.

De hát tulajdonképpen mi is az a szerelem?

Petőfi azt mondja, hogy a szerelem mindent pótol, de a szerelmet nem pótolja

semmi. De én, bármennyire tiszteljem is legnagyobb lyrikusunkat, állítása első részének nem adhatok igazat. Mert bizony kenyér nélkül nem lehet valami édes a szerelem. Ha jóllaknánk sóhajokkal napsugárral és szomjunkat elolthatnánk a lilium kelyhének harmatával, akkor igen! a szerelem mindent pótolna, de mivel gyarló porhüvelyünk a St. Hilaire Josepha konyháját sem veti meg, csupán szerelemből meg nem élhetünk.

De hagyjuk a költőket s forduljunk a való élethez, és tőle kérdezzük meg, hogy mi is hát az a szerelem?

Megfeleljerre a philosophia, melytől pedig csak nagyon kevés ember kér tanácsot.

A szerelem az emberi sziv természetes szükséglete.

Az ember arra vágyik, hogy legyen valakije, kinek elsirja panaszát és mosoly között elmondhassa örömeit. Nemes viszony ez és épen azért csakis nemes szivek között fejlődhetik ki a szerelem virága a maga pompájában.

Ebből a nemes viszonyból fejlődik ki azután azon magasabb ethikai szeretet, melyet joggal nevezhetünk az emberi erények koronájának.

Haladó korunk, mely esküdt ellensége az igaz szerelemnek és nevetséges ábrándnak tartja igen sokszor azt, ami a családok és a családok révén az egész társadalmat megnemesítheti. És épen azért házasság kötéseknel nem a szerelem az irányadó, hanem a pénz, a vagyon. Nem a lélek nemességét szeretik legtöbbször, hanem a csengő aranyat és kövekből épült palotát.

E téves felfogásnak okát én abban keresem és találok, hogy a nőnek sokan nem tulajdonítanak oly értéket, mint amilyet megérdemel.

Ennek oka pedig ismét abban van, hogy elvonják igen sokszor a nőt attól a körtől, melyet neki a bölcs természet kijelölt. Nem annyira szivét műveljük, mint eszét és lassanként elpusztítjuk lelkéből az idealizmust, mely pedig oly szükséges kelléke a női

arra a szomorú arcra, mely rövid idő alatt olyan lett, mintha hegyi kristályból faragták volna ki.

Órákig éltek egymás közelében anélkül, hogy valamelyikük megtörte volna a néma csöndet. Legfeljebb egy-egy nehéz sóhaj fakadt fel, hol az egyik a másik szivéből, és e sóhajokban benne volt a szivgyászba bánatos két élet boldogtalansága.

De Géza még mindig remélt. Bizott abban, hogy az a mosolygó piczi gyermek kinél megérkezését oly mohó vágygyal és édes, biztató reménységgel várta, megfogja változtatni Ellát. Ha másért nem, hát a gyermekért fogja szeretni őt Ella, a szegény ember lélekben már előre örül annak a szép jelenetnek, midőn a csöndesen alvó angyal fölött két sziv végre valahára megfogja egymást érteni.

E boldog sejtalem erőt és megnyugvást adott zaklatott lelkének.

Ella azonban a régi maradt akkor is midőn kis leányuk megszületett sőt talán zavarta, hogy e kis ártatlan léleknek életet adott, még erősebben gyűlölte Gézát. Ta an azért, mert érezte, hogy még inkább felbontathatatlanná lett a kötelék közte és férje közt e szép gyermek által.

Pedig szakítani akart Gézával minden áron. Odaakarta hagyni azt a házat, mely őt megkínálta az igazi boldogsággal. Eddig

csak gyötörte férjét, most már megvetette. Ideges lett egyetlen szavára. bosszantotta őt még a jelenléte is annyira, hogy végre Géza is tarthatatlannak találván a helyzetet, elváltak.

Ella magával vitte kis leányát, és hazament szüleihez. Azt hitte, hogy jól cselekedett. Nem tudta felfogni, hogy mi különös találnak szülei az ő eljárásában. Ezészen megváltozott még a kedélye is. Rá sem gondolt Gézára, még az emlékét is kiakarta törölni szivéből.

A kíváncsi beszédekre nem adott semmit, sőt még inkább örült azoknak, mert azt gondolta, hogy ezek mód nélkül fogják bosszantani Gézát. Nap nap mellett fogadta Fehér Pistát, ki csak annyiban változott azóta, hogy mástól évvel öregebb lett.

Az élet könyve azonban nemcsak színes lapokból van van összefüve, hanem itt ott egy fekete lap is van benne, melyre szomorú események vannak felírva. Tapasztalnia kellett ezt rövid idő múlva Ellának is. Kis leánya a halállal vívódott. A mosolygó arczcska elhalványult a gyermekölő betegség alatt, a halál angyala ott leselkedett a zöld háló kis ágy felett, hogy kiemelje abból azt a kis lelket, kihez Ella úgy ragaszkodott.

Ella le volt sujtva. Összeszorult a lelke, mikor kis lányára rátekinített. Az orvosok

már lemondtak róla és ő tudta, hogy a gyermek menthetetlenül veszve van. Életében talán most érezte először, hogy igazán szenved, a többi csak tettetés és szeszély volt, semmi más. Félőrrülten járt fel s alá a szobában szétbontott haját tépdésve, majd letérdelt és szivereható hangon, fuldokló zokkolt kérte Istent hogy irgalmazzon neki és gyermekének.

A zokogásra a beteg kis leány felnyitotta a szemeit és meglátva édes anyját, fájdaímában is rá mosolygott. Ella szelíden adta át beteg virágát, mely közel volt a végső hervadáshoz. Szívesen odaadta volna életét e gyermek megmentésére. Érezte, hogy ha kis lányát magához veszi az ég, akkor ő egyedül marad. E gondolatra újra megeredtek könnyei, melyek megnedvesítették a beteg gyermek halvány arcját.

Néhány percz telt így el, mikor a kis beteg is már felnyitotta két szemét s halálán alig érthetően kérte édes anyját, hogy meséjen neki a tündérekéről, az aranyhalacsokról, meg arról a kis lányról, akit olyan nagyon szeretett a mamája.

A beteg gyermek kérését nem tagadta meg Ella és elkezdett csöndesen zokogás közt meszélni.

Volt egyszer egy aranyos szép szőke kis leány, akit nagyon szerettek e szülői, akik arany palotában laktak és gyémántos ruhá-

szivnek
napsugá
Oh

művelts
ségén a
hódítar
terem

So

későn a

tontos

mozzan

meghá

meg va

lyen a

Eg

alapja

a csalá

lik az

tetbe,

a csalá

A

mást m

lyokat

dogság

fáradoz

Sz

sem.

É

hol nín

Tompa

A

sön ma

egy nő

Szép

leány

nopoliz

tól sen

hódolj

hánysz

balul s

is mon

egysze

zasodj

A

kat vi

lett, n

fektetr

selyem

érezte

meg m

hivta

kertbe

ugy s

szélni

hogy

énekel

De a

nyitott

azután

kis m

leányá

kis fü

berepü

vállár

beteg

madár

is éln

A

édes a

M

miért

hozna

gyuln

H

Ella

szívnek, mint a tavasz fakadó virágának a napsugár.

Ohajtjuk, hogy a nő legyen művelt, de műveltsége kedélyének frissességén és nemes-ségén alapuljon s ne akarjon tudományával hódítani, mert ez milliók között csak egynek terem babérr.

Sokan panaszkodnak, hogy a férfiak későn adják fejüket a házasságra. Ezt a fontos lépést tartják életük legcsekélyebb mozzanatának. És így fogván fel a dolgot, megházasodnak, nem törődve azzal, hogy meg van mind kettőjükben az az alap, melyen a boldogság épül: a kölcsönös szerelem.

Egy jövődől boldog családi életnek alapja pedig kétségkívül a szerelem, mely a családi élet enyhe, puha fészkeben áthajlik az egymás megbecsülésén alapuló szeretetbe, melynek színes sugarai megaranyozzák a család benső életét.

Azok legyenek tehát egymáséi, kik egymást megértik és szeretik. A szeretet akadályokat nem ismer és elvégre is két lélek boldogságának reménye megérdemli azt, hogy fáradozzunk annak felépítésénél.

Szív nélkül nem lehet boldog senki sem.

És éppen azért nincs boldogság ott, a hol nincs igaz szerelem. Már pedig azt mondja Tompa:

„Mit ér az élet ifjúsága,
Mit ér a hő kebel,
Ha vágy és szenvedély között
Magát emészti fel.“

A ki nem talál rokonleket, az ne későn magához senkit. Sívár felfogás az, hogy egy nőnek okvetlenül férjhez kell menni. Szép kört tölthet be egy nő akkor is, ha leány marad. A házasság elvégre is nem monopolizálja a boldogságot. Viszont a férfiaktól sem kívánhatjuk, hogy mindnyájan meghódoljanak a házasság élet előtt, mert ezek a hányzor és próbaházasságot sokszor igen bámul szöktak kiütni. Sőt sok férfinak azt is mondhatjuk, hogy ha életükbe egyetlen egyszer lovagiasat akarnak mondani, ne házasodjanak.

kat viseltek. Egyszer csak a kis leány beteg lett, nagyon beteg úgy, hogy ágyba kellett fektetni. Két kis arany madár ápolta őt, selyem szárnyaikkal felemelve őt, ha megérezte a hosszúságos fekvést. Egy kis fülemile meg mindig ott énekelt az ablak alatt és hívta a kis leányt játszani az aranyalmás kertbe. De a kis leány nem mehetett, pedig úgy szerette volna látni a fülemilét. Beszélni is szeretett volna vele. Megakarták kérni hogy szálljon ezüstcspikés párnájára, énekeljen ott és ő akkor meg fog gyógyulni. De a kis madár nem akart berepülni a nyitott ablakon. A leányka papája lement azután a kertbe és nagyon szépen kérte a kis madarat, hogy jöjjön be az ő kis beteg leányához és gyógyítsa meg szegénykét. A kis fülemile megsajnálta a kis leány papáját, berepült a szobába, odaszállt a kis leány vállára és ott énekelt mindaddig, míg a beteg gyermek meg nem gyógyult. A kis madár azután ott maradt és még talán most is élnek ha meg nem haltak.

A beteg gyermek hálásan mosolygott édes anyjára, majd így szól hozzát:

Mamácskám! hol van az én apácskám? miért nincs itt? ha ő eljönne, nekem is hozna olyan kis fülemilét és én is meggyógyulnék.

E szavakra könnyekkel teltek meg az Ella szemei és lelkében valami csodálatosan

A szerencsétlen házasságok oka tehát az igaz szerelem hiányában keresendő. S ha az egyik fél szeret, az még rosszabb, mert a szív telve van előítéletekkel, s fáj neki, ha csak álmaiban csalódott is...

Mig ellenben, ki rokonlélekre talál, az boldog, mert jól mondja a költő: „*Boldog az, ki egy szeretett lény örömeiért fáradhat, áldozhat, feledheti énjét, küzdhet és az életgondok vértanuja lehet.*“

Jászberényi.

Irodalom — Művészet.

Dekadensek.

— A Debreczeni Ellenőr amerikai munkatársától. —
New-York, szeptember 10.

Mister King, a dús gazdag amerikai néhány nap előtt meglehetősen meleg hangon irt egy sajátkezű levelet Márk Twain-nak, a nemrégiben csödbe jutott híres amerikai humoristának. Az ezüstkirály tudatta a híres humoristával, hogy ő hajlandó volna Mark Twain milliókra menő adósságait rendezni, és ezért csupán azt kérné, hogy Twain írjon neki direkt egy regényt, melyet csak egy példányban nyomtatnának ki, úgy hogy ez a munka egyedül csak az ezüstkirály birtokában lehetne meg. Twain nem kevésbé humoros ajánlattal válaszolt: ő megírja a regényt, de azt kiköti, hogy a milliomos adja hozzá beleegyezését, hogy a regény alakjait: őt, hozzátartozóit és azokat az embereket használja fel, kik, mint az amerikai jobb körökhöz tartozók, az amerikai ezüstkirály társaságához tartoznak. — Nagyon természetesen, hogy ebbe az ezüstkirály nem egyezett bele s a jó czimbora Mark Twain ügyei ma is oly rendezetlen állapotban vannak, mint egy bajszatlan gólyáé szokott lenni az egyetemi év harmadik hónapjában, mikor a lakás kietlenné válik és a zálogintézet szerető karjai közzé vándorolt az utolsó értéket képviselő überciher is...

Mark Twain eme dekadenciája oda át a vén és ódi Európában mindenestre neveltséges és ostoba volna; nálunk — mint

jóleső melegség terjedt szét. Érezte, hogy gyermeke iránt tartozó kötelességet teljesít, ha beteg gyermeke óhajtásának nem szegül ellene. Azt is érezte a pillanatban, hogy e gyászos szakadásnak ő volt az oka egyedül. Talán ezért a bűnéért nehezedett rá az Isten keze.....

Egy pillanat és határozott. Leült íróasztalához és két óra múlva Géza már ott mesélt az ágy mellett beteg kis lányának.

A szép mese alatt a kis beteg elaludt és a jóleső álom lassankint új rózsákat fakasztott a halvány arczon míg apa és anya mély gondolatokba merülve hallgatták a csöndes lélegzést, szemeiket merően szegezve arra a kis ártatlanra, ki őket összehozta.

Igy telt el néhány nap aggodás, félelem és remény között. Végre a kis beteg jobban lett és csakhamar meggyógyult.

Ez a pillanattól kezdve Ella boldognak érzi magát Géza közelében. Most már lesi a gondolatát is annak a férfinak, kit azelőtt még látni sem óhajtott.

Egy ártatlan lélek betegsége tette egészségessé a nő és az anya szívét és ő most boldog, nem cserélné a világon senkivel....

Visszatért oda, ahonnan nem volt volna szabad eltávoznia, de midőn megbánva tettét visszatért, visszatérő utjában megtalálta a boldogság virágát....

ugyan mindenütt a világon — egyedül a pénz dominál, de a fiatal, úde Amerikában, a hol csak az tetszhetik, a mi új és nem sablonos: lelkesedést csak a jól alkalmazott dekadencia kelthet igazán.

A nagy párisi czégek évenként millió meg millió példányokban liferálják Amerikába a legpompásabb francia regényeket, Zolát imádják itt, sőt Jókai, a mi magyar Jókaink is egyik legkedveltebb írója az művelt yankee-családoknak.

A dekadenciát azonban sehol sem szeretik úgy, mint Amerikában. Ez az irodalmi irány csak néhány esztendő óta virágozik a mi könyvpiacainkon.

Minden akció, reakció szül szükségkép és az amerikai szellem, mely tudvalevőleg egyenesen a gyors, rohamos, szinte örületes sietségben, illetőleg a minden téren nyilvánuló előrehaladásban kulminál, — néhány év óta kezd kopott, megszokott és unalmas lenni.

A közönség teleszokik a szenzációba, beleszokik abba, hogy naponként újabb és újabb megnyilatkozásával találkozik az üzleti szellemnek, s mihamar a legarizóniabb *Arizona Kikker* is elfogja veszteni érdekességét a számozott *street*-okon és *avenue*-kon. Az újságárulók nem tudnak többé kellő nyomtatékot adni, a legvérmesebb rablógyilkosságnak sem, sőt a piaci könyvesboltok jótorku kikiáltói mihamar neveltségessé fognak válni, az ő örökös izgatott gesztusaikkal és hangzatos jelszavaikkal...

Az amerikai irodalomban határozott visszafejlődés nyilvánul. James *Stirre* a regény hősök ősapja ki lesz golyozva az összes irodalmi körökből sőt az újvilági regényírók kedvelt nyugalmazott ezredesei és szerelmeskedő *Sallie Mills*-jei is mihamar mint bukott csillagok fognak szerepelni az ő tizenhat, illetőleg hetvenhárom évükkel.

Az amerikai könyvvásárló közönség legfiatalabb nemzedéke mihamar elfogja ejteni azokat az erőberungokat hajhászó, öcökös meglepetésekben utazó regényírókat és novellistákat, kik olyképp szokták szerkeszteni dolgaikat, hogy az olvasó sohasem képzelheti még csak hozzávetőlegesen sem, — előre, hogy tiz sorral alább mi fog történni a kedves olvasmányban.

Határozott retrogód irány jelentkezik: unalommal és módfelett szentimentális keserűnyés izzellel van tele a könyvesboltok levegője, babérkoszorúval övezik az örökösen kesergő poétákat s megtörténhetik, hogy egy szép napon leveszik magától az öreg Twain Markot is a műsorról. R.

NAPI HIREK.

— **Uj rovatunk.** Mélyen tisztelt olvasóközönségünk szórakoztatására a mai nappal egy új rovatot nyitunk: *Tükörcsodák* címmel. Az új rovat hetenként többször, esetleg mindennap fog hozni egyes apróságokat, elmefuttatásokat, mulattató, szórakoztató dolgokat. Arra fogunk törekedni, hogy művelt lelkű közönségünk megszeresse ezt a rovatot, melyet főleg a hölgyek kedvéért vettünk fel programunkba. Igyekezünk mulattatóban, tanulságosan, gonddal és szellemesen írni e rovat közleményeit, arra fek-

tette fősúlyt, hogy irásunkat a leg-gondosabb anya is oda adhassa nyugodt lelkiismerettel gyermekeinek.

És ezzel átadjuk új rovatunkat a közvéleménynek és ajánljuk azt művelt közönségünk szeretetteljes figyelmébe.

— **József főherczeg köszönete.** József főherczeg a következő köszönő levelet intézte Debreczen város közönségéhez arra a részvét-iratra, melyet László főherczeg halála alkalmából intéztek hozzá:

„Debreczen szabad királyi város közönségének! Az Istenben boldogult feledhetetlen László fiam elhunytá alkalmából hozzám intézett fájdalmas részvétirata mélyen megindította atyai szívemet. Sajgó kebellem, de megadás-sal olvastam a meleg érzéstől áthatott sorokat, megadással, melyet az isteni gondviselés másíthatlan végzésébe való belenyugvás szent kötelessége reánk parancsol; megadással, mert fejet hajtva az Ur akarata előtt, az örök világosság országában való majdani viszontlátás tart fenn engemet mély bánatomban. Némi enyhítő irt találunk mélyen sujtott szívünkre annak vigasztaló tudatában, hogy sokan vannak és a tisztelt közönség is azok közé sorakozik, kik velünk gyászolják korán elhunyt fiamat, hajlott korom egyik reményét; kik ezen gyászt meleg szavakkal tolmácsolják. Fogadják kegyeletes érzetüknek ezen megható megnyilatkozásáért legbensőbb hálás szönetemnek kijelentését. Kelt csuthon, 1895. szeptember 17-én. József főherczeg.

— **A gályarab lelkészek emlékoszlója.** Hálás kegyeletnek szentel ünnepet holnap Debreczen város ev. ref. vallású közönsége. Vissza száll emlékezte azokhoz, a kik a kétszáz év előtti siralmas, gyászos időkben súlyos szenvedések, a hatalom rettenetes üldözése között is megtartották hitüket, hűvek maradtak mind halálig lelkiismeretök meggyőződéséhez. Erős lelkők fény átra szász esztendőknél ködös homályán. Példák lelkesít és az ő martíromságoknak emlékeztet szorosabban fűz a hitvalláshoz, melyért ők vért izzasztó gályarabságot szenvedtek. Holnap déli 12 órakor a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlésének tagjai, ötven felszentelt ref. lelkész, egyházi, kollégiumi és városi előjárók jelenlétében történik meg, ünnepélyes átadása ének és emlékbeszéd mellett a gályarabok emlékoszlójának a város részére. A Hegyi Mihályné urnó által emeltetett oszlop bizottsága nevében Kiss Áron püspök kérte fel a várost, mint az Emlékkertek tulajdonosát, hogy vegye birtokába és gondjai alá a gályarab lelkészek emlék követ. A bizottság jegyzőkönyve a következőket tartalmazza:

„Miután a jelenlévők az Emlékkert területének jogi birtokosáról, az Emlékkertet most kezelő körről és az emlékoszlop egyház-történelmi jellegéről kifejtették nézetüket, a bizottság egyhangulag következő megállapodását mondotta ki:

Özv. Hegyi Mihályné a saját költségén készíttetett és felállított prot. emlékoszlopot kegyeletes ajándékkul az Emlékkert birtokjának ajánlotta fel; a közterekre állított

szobrok és emlékek azon halhatatlan testületnek ajándékozatnak, mely hivatva van a saját területén állított emlékek megőrzésére és fenntartására: az emlékoszlop bizottság Debreczen szab. kir. városnak ajánlja fel, adja át és bocsátja örök tulajdonába az Emlékkertben most felállított és a gályarabságot szenvedett magyar prot. lelkészek emlékoszlóját; egyszersmind felkéri a tek. nemes tanácsot, hogy a magyar nemzeti történelmet is érdeklő emléket fogadja kegyelettel és védje meg; az emlékkertet ez idő szerint kezelő Csokonai-kört hívja fel az emlékek gondozására. Balogh Ferenc b. jegyző. A városi tanács erre a következő végzést hozta: „Mint hogy az ev. ref. nagytemplom és a kollégium között fekvő Emlékkert Debreczen szab. kir. város tulajdona: azon Emlékkertben a földbe is beépítetten felállított gályarab lelkészek emlékoszlója Debreczen város által kegyeletes ajándékképpen, a magyar nemzet történelmét is érdeklő emlék gyanánt tulajdonjoggal elfogadtatik. Felkértenek ngs. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Vértessy István főjegyző urak, hogy ezen emlékoszlópót az 1895. évi szept. hó 21-én történelmi ünnepély alkalmával Debreczen város birtokába venni, azt a többi emlékművekkel együttes megőrzés és gondozás végett az Emlékkert gondozásával az időszerűt megbízott Csokonai körnek gondjai alá adni s eljárásuk eredményéről ide 15 nap alatt jelenteni sziveskedjenek.“ — A város vagyon leltára ezen ajándékozás által tehát egy körülbelül 2000—2200 frtot érő tárggyal gazdagodik. Az ünnepély programját tegnap közzöltük.

— **Sebetic százados kitüntetés.** Ö Felsége a király Sebetic Raimond cs. és kir. huszárcapitányt a Paffy huszárezrednél magyar királyi testőrré nevezte ki. A kitüntető kinevezés, Debreczenben, ahol sokáig állomásozott a derek huszar tiszt, aki a felesége révén debreczeniek tartja magát, ószinte örömet okozott.

— **Választás a kollégiumban.** A debreczeni ev. ref. főiskola jogakadémiai ifjúsága tegnap délután megválasztotta a jogászsegítő egyesület elnökét. Két jelölt mellett folyt már hetek óta a korteskedés: az egyik rész Torday Sándor 3 éves joghallgatót, a másik Kovács Kálmán 4 éves joghallgatót igyekezett az elnöki székbe jutatni. Tegnap délután ejtetett meg a szavazás és az eredmény az lett, hogy a Torday Sándor 70 voksa ellenében Kovács Kálmán 79 szóval, tehát 9 szótöbbséggel választott meg. A győztes párt este az „Angol királyi“ vendég óban a Magyarai testvérek zenekara mellett bankketet tartott.

— **Nincs sertésvész.** A Debreczeni Reggeli Ujság mai számában egy Eudapestről kapott sürgönyt közöl, mely arról szól, hogy a Debreczen közelében fekvő Büd-Szent-Mihályon erős sertésvész lépett fel. Sertéskereskedőink és a vásárló közönség megnyugtatóra kijelentjük, hogy e távirati tudósítás tévedésen alapszik, mert Debreczen környékén, sőt egész Hajdúvármegyében egyáltalában nincs semmiféle sertésvész, mit annál határozottabban állíthatunk, mivel el sem képzelhető, hogy közhatóságaink, melyek odaadó buzgósággal működnek e téren, ne konstátálták volna a bajt, ha az csakugyan fellépett volna.

— **Népfelkelők figyelmébe.** A „Rendeleti Közlöny“ folyó évi 29. száma szerint, az október hónapban tartandó időszak népfelkelő jelentkezés tartalma alatt a jelentkező állomásokra utazó népfelkelők ha igazolványi könyveiket a vasuti állomás pénztáránál felmutatják, vételdíj kedvezményben részesülnek, illetve katonai menetjegygyel utazhatnak. Ezen körülményt a m. kir. debreczeni 7. népfelkelő járás parancsnokság már tudatva debr. katonai ügyosztály

lyal, a honnan lehető leg szélesebb körben közhírré is fogják tenni.

— **Berlini újságíró Debreczenben.** Érdekes vendége van most városunknak. Hr. Stümke, egy rokonszenves fiatal német újságíró, az felkelő Berliner Rundschau szerkesztője tegnap Debreczenbe érkezett s itt néhány napot szándékozik tölteni. Tegnap meglátogatta Simonffy Imre polgármestert, kivel hosszasan időzött. Berlini kollégánk ma reggel Géresi Kálmán tanár és Király Gyula tanácsnok kíséretében a Hortobágyra utazott. Innen Kolozsvárra megy, ahol alkalma nyílik a király látogatásánál megismerkednie a magyar lojalitással és fényes nemzeti viseletünkkel. Stümke ur könyvet fog írni Magyarországról. — Melegen üdvözljük őt körünkben.

— **Templomszenelés — rabbi nélkül.** Ny tegnap cízü újdonságunk újabb értesülést vettünk. — Szoboszlóról ugyanis azt írják, hogy az ottani izr. hitközség tagjai a makacsodó rabbi ellenére is meghívták Krausz Vilmos debreczeni rabbit, ki készséggel engedett a meghívásnak. Elutazott Szoboszlóra és az immár második felavatási ünnepséget megtartotta magyar hitközséggel, mely az összes jelenlévőkre mély benyomást tett. — A magyar nyelvvel ellenséges lábon álló szoboszlói rabbit különben Katzának és nem Krausznak hívják.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Városunk ismét találkozó helye lett a legnagyobb ref. egyházkerület papi és világi jelesein. Az esperesi kar már napok óta itt tartózkodik, Előbb a lelkész-képességi vizsgákat hallgatta; tegnap és ma pedig esperesi tanácskozákat folytatott. Holnapra van kitűzve a az egyházkerületi közgyűlés megnyitása. Várják Tisza Kálmánt is, aki már jelentette jövetelet. Vályi János főzondnok jelenléte azonban ma még nem bizonyos. Holnap reggel 9 órakor Kiss Áron püspök röviden megnyitja a közgyűlést és a tagok üdvözlése után bejelenti, hogy nyomban a lelkész-szűntelés fog kezdődni a nagytemplomban, miért is a gyűlés folytatását vasárnapra halasztják el. Vasárnap csak d. e. 11 órakor nyitják meg ismét az ülést, melyen igazolják a tagokat, bejelentik a távollévőket és megalakítják a bizottságokat. Esetleg elintéznék még néhány ügyet. Tulajdonképpen hétfőn kezdődnek meg az érdemeget tárgyalások; akkor mondja el a püspök elnöki megnyitó beszédét is. A gyűlés legfontosabb tárgya lesz az egyetemes lelkészi nyuz. és gyámintézt alapszabályainak megvitatása, melyeket a konvent dolgozott ki, s a melyekre nézve mind a 13 egyház megye beküldötte a maga véleményét. Ez a fontos, országos ügy tette szükségessé, hogy az őszi közgyűlés a szokott időnél előbb összehívassák, mert október 1-jére már a konvent elé kell terjeszteni a kerület javaslatát. A többi tárgyak az egyházkerületi közigazgatásra és kormányzására vonatkoznak s nagyobb jelentőségű ügy nem igen van közöttük.

— **Lelkészet-avatás.** Czifra, misztikus szertartások nélkül, nemes egyszerűséggel de főlemelő komolysággal folynak le — mint általában a kálvinista istentiszteletek — a református lelkészfelavatások. — A püspök végzi, az esperesek segédlete mellett. Nem a kath. dogmák szerinti eltörölhetetlen jellegű, a közös emberi gyakorlóságok felett álló kiváltságos tulajdonságot ruházza rá a püspök az Istenország hirdetésére vállalkozókra. Isten lelkének segítségül hívása mellett ünnepélyesen esküvel kötelezik magukat a már állandóan gyülekezetben működő fiatal lelkészek, hogy lelképásztori hivatalukat híven és a szent Biblián alapuló, az egyház által elfogadott hitvallás szerint folytatják. E fogadalom letévése után a püspök Isten áldását kéri rájuk. E két mozzanatban domborodik ki a ref. lelkész avatás jelentősége és rendeltetése. A lelkész avatások a tiszántuli kerület-

ben hosszabb időközökben tartatnak, mikor felszaporodik a felavatásra váró ifjú lelkészek száma. Ezuttal ötvenhét lelkész jelentkezett, a kik ma d. e. testületileg tisztelegtek Kiss Aron püspöknek. A felavatás szertartása a nagy templomban folyik le s abban protestáns elv szerint cselekvő részt vesz a gyülekezet is éneklésével és imádkozásával. — Sorrendje röviden a következő: — Miután a püspök, esperesek, lelkészek és a kerületi közgyűlés tagjai kijelölt helyeiket a templomban elfoglalták a gyülekezet a 37. dicséretet énekl. Azután Révész Mihály n. bajomi lelkész, aki egyik felavatandó, a szószekből alkalmi egyházi beszédet mond. Ezt az énekkar és a gyülekezet éneke követi. Ezalatt a felavatandó atyafiak székeikből kijöven, megállanak a szent asztal körül. Ekkor a püspök beszédet tart hozzájuk, s e közben megkérdezzék őket, ha készek-e magukat a lelképásztori hivatalra esküvel kötelezni? feleletük után az egyházkerületi íjegyzővel felesketteti őket. Eskütétel után a püspök folytatja beszédét s végre felszólítja őket, hogy a kijelölt helyen és módon essenek térdre. Mielőtt azonban az történnék, az esperesi kar és a felavatandó lelkészek testülete, énekl. a 44. dicséretnek 1., 2., 4. és 5. verseit. Ezután letérdepelvén sorba egymás után a felavatandók, a püspök és esperesek kezeit rájuk tevén, a püspök érettek istenhez emelt könyörgésével, a felavatás bevégeztetik. A felszólított énekkar énekl. a CXXXV zsoltár 1. és 12. verseit. Ez éneklés alatt a felavatott atyafiak egymásután kezét nyújtanak a püspöknek s ismét visszamennek oda, hol előbb állottak. Ezt követi: a főlayarokat ki- és elbocsátása a püspök által. Ezt ismét: a lelkészi kar testületének hálaadó éneke követi. Végül szól a püspök a gyülekezethez, azzal együtt imádkozik és az ünnepélyt áldásmondással bezárja. Mi megtörténvén: az énekkar az orgona kíséret mellett énekl. a gyülekezettel a 179-dik dicséretnek 10-dik versét. Ma délután a felavatás rendjét megpróbálják a nagytemplomban.

— **Egy csárda kirablása.** Vakmerő rablásról tettek jelentést tegnap a debreczeni rendőrségnek. A múlt éjjel ösmeretlen tettesek kiraboltak egy magánosan álló csárdát a Hortobágyi pusztán, míg a korosmáros családja a Rosch hasonót ünnepeite. A rablásról a következőket jelentik:

A hortobágyi pusztához közel, a debreczeni határban eső Kösélyszeg szélében áll rég idők óta a „Lengei csárda“, melyben hajdanában sok szegény legény költötte el a Hortobágyról elhajtott jószágokért kapott bankókat. A csárda mostani bérletje Helferson Dávid, a ki a Hortobágy-szélben eső „Kadarcs“ korcsma is bérli s a Lengei csárdában ugynevezett „ítzés“-t tart. Az itzés a nagy zsidó ünnepek alatt valószínűleg valamelyik közeli községbe, rokonaihoz vonult, hogy nagy időközökben egyszer elmeessen az istenházába is. A rablók ugy látszik kilesték az alkalmat, mert tegnap éjjel a magára hagyott bezárt csárdába, az ajtó zárának feltörése után behatoltak s minden ott talált könnyebben elemelhető tárgyat elvittek. A rablást hajnalban az arrajáró csöszök vették észre. — A rablók nagy pusztitást vittek véghez a csárdában. Minden szekrényt, fiókot feltörték, összehasogattak; a butorok egymásra hányva, valóságos romhalmazz képeztek. A párnákból a tollat szélnek eresztették, a bordókban lévő borokat, sört, pálinkát kieresztették, szétöntözték a földre. A vanda lizmus láttára azonnal táviratilag értesítették a debreczeni rendőrfőkapitányt, a honnan már intézkedés történt, hogy a gazok minél előbb kézzrekerüljenek.

— **Színházi bérlők.** Tiszai Dező színigazgató ma beküldte nekünk a színházi bérlők névsorát, mely a következő:

Családi páholyokat béreltek:

Páratlan előadásokra: Csanak József, Szabó Antal, Boczkó Sámuel, Orosz

Endre, Kocz Elek. Páros előadásokra: Nemes Kálmán, Paksy Imre, Boczkó Sámuel Grt. Dagenfeld József.

Földszinti páholyokat béreltek:

Páratlan napokra: Karap Mór, Riekl Géza, V. Szabó Jánosné, Sesztina Lajos, Bay Ferencz, Szabó Emma, Tóth Ferencz Széll Farkas, Kőlcsey Sándor, Katz Józsefné, Áron Manó, özv. Kovács Lajosné, dr. Medve Kálmán, Sárvány Ferenczné. Páros napokra: Karap Mór, Simonffy Imre, Huzly Luiza Veres Lászlóné, Steinfeld Mihály, Vecsey Viktor, Sámly Béla, Kiss Sándor, Szepessy Antalné, Jármay Ödön, dr. Rotschnek Emil, Tóth Sámuelné, Varga Ferencz, Simonffy Emil.

Első emeleti páholyokat béreltek:

Páratlan előadásokra: Fried Emil, Klein Aladár, Puky Gyula, Comanescu Sándor, Szikszay Gyula és Lajos, Kaszanyitzky Endre, dr. Kalmár Barna, Izyártó Sándor, Dr. Bruckner Ernő, Zádor Lajos, Szabó Miklósné, Gajzágó Béla. Páros előadásokra: Becker Adám, Dr. Kola János és Berger Henrik, Dr. Király Ferencz, Fischbein Ignác, özv. Farkas Lajosné, Géresi Kálmán, Dobieczyk Sándor, Patay Istvánné, özv. Bunnerné, Komlóssy család, Ormódy Lajos, Gróf Kornis Zsigmondné.

Másod emeleti páholyt bérelt:

Páratlan előadásra: Nagy Lajosné.

Támlásszéket béreltek:

Páratlan napokra: özv. Szabó Lajosné, Dr. Brunner Lajos, Dr. Örvényi Béla, Dr. Simonffy Béla, Schusztler János, Jeney Béla, Király Ferencz, ifj. Payer József, Dr. Komáromy Sándor, Dr. Moskovits Miksa, Kepes Géza, Fonciére bizt. társaság, Páros napokra: Kellner Károly, Gróf Csáky Adorján, Poroszlay László, Palatko Péter, Fekete Marisk, Szöllösy Ferencz, Dr. Glück Lajos, Dr. Glück Géza, Biederman József, Berger Jenő, Tóth István, Kepes Géza, Fonciere biz. társaság. **Műsor szep. 28 Szombaton: Trónkeresők. Vasárnap: Piros bugyelláris. Hétfőn: Két changsignal**

— **Budapesti egyetem.** A budapesti tudomány-egyetemi kör szerdán ejtette meg a tisztviselők választását Komlóssy Arthur elnökléte alatt. A tisztikar következőleg alakult meg: Aelnök lett: Pálffy Ferencz. Titkárok: Pivar Ferencz és Kazay László. Jegyzők: G. Száva Gábor és ifj. Hets Ödön. Pénztárosok: Hann János és Füzy Iván. Háznagyok: Pilaszanovich Antal és Zboray János. Könyvtárosok: Dvorozsnyák M., Petrassovich Géza és Román Géza. Ellenőr: Mercz Pál. Vitaelnök: Hankovszky Zoltán. Az „Egyetemi Lapok“ felelős szerkesztője bellusi Baross János, társzerkesztő Haendl Vilmos. A kiadóhivatal főnöke: Szakách Zoltán. A választás egyhangulag történt s most már megkezdheti a kör nemes irányu tevékenységét.

— **Művészestély.** R. Kovács Laura aszszony, a magyar recitátor és énekművésznő ma a következő **megszívlelésre méltó levelet** intézte a lapok szerkesztőjéhez **Igen tisztelt szerkesztő Ur!** Szomatiművészestélyem alkalmából engedje meg, hogy b. lapjában a debreczeni közönség előtt kitéjtem azt, hogy mi vezetett ide a hazafias szellemű, műértő közönség körébe. A jövő hónap végén bucsút veszek hazámtól s európai körutamat Olaszországban megkezdem. Hazám összes nagy városaiban bemutatván művészeteimet, bünt követtem volna el, ha a magyar alföld metropolisá Debreczen város minden szépért lelkesedő közönségének nem rendeztem volna egy estélyt annak bebizonyítására, hogy nő létemre is ambícióval és elismert művészettel küzdök a magyarosodás szent ügyéért. Ez a meggyőződés vezérelt ide s az a remény táplál, hogy a debreczeni közönség szíves lesz méltányolni törekvéseimet s minég számosabb megjelenéssel tünteti ki estélyemet.

Legyen szíves levelem tartalmát a nagyközönség tudomására hozni. Teljes tisztelettel: R. Kovács Laura.

— **Hálókocsik Budapest-Sziget között.**

Budapest és M.-Sziget között az október 1-jén életbelépő menetrend szerint következő két személyvonattal fognak hálókocsik közlekedni: Budapestről induló 1606. számú személyvonattal, mely indul este 7 óra 5 perczkor és Máramaros-Szigetre délelőtt 9 óra 52 perczkor érkezik; Máramaros Szigetről az 1607. számú személyvonattal, mely délután 3 óra 56 perczkor indul a Budapestre reggel 5 óra 45 perczkor érkezik — A hálókocsik csak I. vagy II. osztályu vasuti menetjegyekkel bíró utasok — megfelelő póttjegy váltása mellett — használhatók. E póttjegyek ara Budapest Sziget között I. osztályban 5 frt. II. osztályban 3 frt. 75 kr. Első osztályu menetjeggyel bíró utasoknak meg van engedve, hogy egy vasuti menetjeggyel, de két póttjegy váltása mellett egy úgynevezett télfülkét egyedül használhassanak.

— **Próbabál.** Holnap saombaton tartja meg a mulatni szerető diákokból alakult rendezőség táncestélyét a Margit fűdő disztermében. Nem kimélt sem költséget sem fáradságot, hogy vendégeit a diáknévhez megfelelően fogadhassa. S városunk intelligentiája körében már egyébről sem beszélnek, mind a diák próbabáról, melyen az lesz a próba tárgya, hogy a tüzes véru ifjuság felel-e meg jobban a közönség várakozásának vagy ez azének. Nem is igen láttunk még ilyen nemes versenyt, a mely a rendezőség és a közönség közt kezdődik egymás meglepetésére, de reméljük, hogy a rendezőség kénytelen lesz elismerni a fényes közönség diadalát. Belépti díj: Személyi jegy 1 frt. Családjegy 3 személyre érvényes 2 frt. A kik tévedésből meg hívót nem kaptak de arra igényt tartanak, ha irodánkba (Schaff János bárány utcai lakásán felkeresnek tevében a személyüket kívánságukat készséggel elégíti ki a rendezőség.

— **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter Tóth Pál, a debreczeni királyi ítélőtáblához beosztott bírósági aljegyzőt a nyiregyházi törvényszéki jegyzővé nevezte ki.

— **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Mohr Béla s. lelkész.

Vegyes hir.

* **A memorándisták köszönete.** Az államfogházból kiszabadult memorándisták tegnap a fővárosban dr. Rácz elnökléte alatt tanácskozássra gyűltek egybe a Hungaria fogadóba, hogy mily módon fejezzék ki hálájukat a nyert amuesztiaért. A megkegyelmezett románok küldöttsége délután 5 órakor Pázmándy Dénes országgyűlési képviselő vezetése alatt kihallgatáson volt Bánffy miniszterelnöknel, hogy megköszönje neki az amnesztiaát. A küldöttség Lukácsiu és Ratiun kívül még több szabadon bocsátott államfogyolgyból állott. A fogadtatáson, melyen már Pázmándy Dénes nem vett részt, Lukácsiu László hosszú magyar beszédet intézett a miniszterelnökhöz, melyben az összes szabadonbocsátott memorándisták nevében leghálásabb köszönetüket fejezte ki a kegyelemért s bejelentette a miniszterelnöknek, hogy ők a kegyelmet **hálafeleletben** akarják megköszönni ő felségének és a hálafeleletet a magyar kormány utján akarják a királyhoz juttatni. A hálafeleletet azonban e perczen nem nyújthatják át, mivel az összes szabadon bocsátott oláhok nincsenek Budapestben. Még egyszer kifejezi háláját és biztosítja a miniszterelnököt, hogy a kegyelmet **nem méltatlanoknak adta meg.** A miniszterelnök ezt a kijelentést tudomásul vette és rövid ideig beszégetett velük. Az egész kihallgatás nem tartott tovább 20 percznél.

REGÉNY

Hat napig kerékpáron.

— Utazások egy teáskanna körül. —

Írta: KRÚDY GYULA.

(Folytatás.)

Azt hiszem, hogy nagyobb gyönyörűséget nem képzel senki az utcában közölnünk, mint hogy ha hurczolkodás volt. Emlékszem, egyszer Nagykék hurczolkodtak az utcában. Reggel már ott voltunk mind és a legnagyobb lelki nyugalommal próbálgattuk végig a kirakott plüsfoteleket és irigykedtünk azokra. A kiknek a hintaszék jutott, hogy az ebédutánonként ebben a székben szokta elszívni a pipáját, most pedig a Pelbárték Franczija zsarnokoskodott benne és olyan hevesen hintázott, hogy a többi fiuk nem mertek közelíteni hozzá...

Nagyon sok kellemes emlék fűz az ilyen hurczolkodásokhoz. Hány képek a rájárá vált szét a kezem között, mikor a legnemesebb igyekezettel siettem azt elhelyezni a szekéren és hányszor verekedtünk össze a Simkovics Lajossal azon, hogy melyikünk tudja legjobban kiszedni a falban hagyott szegeket és letépdesni a foszladozó tapétákat?

Ezzel a Simkovics Lajossal sok minden megtörtént. Most szűcsesség valahol az országban és nem sokat jár az esze azon, hogy miképpen törtük be a Framington atyus kirakatát.

Egyszer délután megered az eső az utcában; ez is nagy gyönyörűség volt. Igen szép volt elnézni, hogy a kanálisokba, hogy ömlik be a víz és irigykedtünk azokra a kortársainkra, akik meztelán járkálhattak a vízben. De legboldogabb volt az, a ki tudott keríteni egy darab papirost, a miből a legnagyobb szakértelemmel csináltuk meg hamarosan az angol haditengerészet legkitűnőbb fregattját és aztán milyen nagyszerű volt azt vizre bocsátani. A víz vitte a papíroszónakot, mi pedig nagyon vidámak voltunk. Azonban a legtöbbször általános verekedés volt a vége a dolognak. Akadtak mindig irigy fiuk, a kik nem tartották lelkiismeretbe vágó dolognak, ha a biztos távoból egy jól irányított kődobással tönkretelthették az uszó fregattot...

Igy történt ezen a délutánon is. A Simkovics Jóska fregattját törte össze a Pelbárték Franczija. Ez a Franczi volt a leggonoszabb fiu a világon és sokszor mondták az idős emberek, hogy ők emlékeznek rá, hogy Róza Sándor is így kezdte valamikor. (Az mit sem határoz, hogy Franczi most a lipótvárosi újságok szerint a legelőkelőbb üzletemberek egyike.)

Simkovics Jóska, mint mondani szokták, már akkor kilátszott az oroszlanfogak és hamrosan fölkapott egy súlyos követ és be akarta vele ütni a Franczi kalapját. A kö elröpült, de a Franczi feje helyett, borzasztó, a Framington atyus kirakatát zúzta be.

Egy pillanatra megdermedtünk mindnyájan. Olyan tisztelettel voltunk ez iránt a kirakat iránt, hogy szentségtörésnek tartottuk annak megsértését.

És a boltban csendes maradt minden, de mindannak dacára elfutottunk. Mikor már biztos távolban voltunk, a Simkovics Jóska így szólt hozzám:

— Framington atyus, úgy látszik meghalt. Menjünk el a c. ukorért...

Az ajánlat csábító volt és visszamentünk. Sobasem hittem magamról, hogy úgy tudjak bujkálni az ablakok alatt, mint akkor tettem. A kirakathoz értünk.

A kö ott feküdt a czukrok közt s az üveget egészen szétzúzta. Jóska kö üléséett, aztán hirtelen benyult az üvegcserepek közé és kivett egy darab szép hosszú vásári czukrot, aztán még többet...

Az eső hullott és senki sem járt az

utczákon és mi ketten egészen kiűitettük a kirakatot, csak a követ hagytuk ott.

Másnap én beteg lettem a sok czukortól és hallottam, hogy Framington bácsit tegnap délután a boltban megütötte a szél.

Azért nem szeretem, ha esik az eső, mindig eszembe jut ez a gyermekkori emlék és sajnálom szegény Framington bácsit, ki nyári délutánonként a boltjában ülve a Lloyddal kezében olyan kiegészítő része volt az utczának, mint a csopkatorony a kertek alatt.

(Folyt. köv.)

Törvényszéki csarnok.

Zoltai Lajos az esküdtek előtt.

Debreczen, szeptember 20.

Debreczenben nincsen ember, — s különösen áll ez a fiatalabb nemzedékről, — a ki nem ismerné Zoltai Luit, valóságos belső titkos — munkatársát a *Debreczeni Ellenör*-nek, s legszeretreméltóbb fiut, a ki valaha *Földesen* született. Zoltai Lui (Lui neki bejegyzett álneve cimborái körében) tudvalevőleg *Földesen* született. Erős patrióta és nincs az a krocki avagy tárczacikkely, melylyel legiljabb barátai szoktak neki kedveskedni az *Ellenör*-ben leendő közlés végett, a melyben ha valami község avagy falu neve fordulna elő, hogy ő azt *Földesre* ne javítaná ki.

Különben ez mellékes. — Tegnapi lapunkban tudattuk már, hogy a mi gyors-tollu és lábú szeretetreméltó munkatársunkat sajtóvétségért a közelebbi időkben úgy be fogják dunklizni, hogy még a füle sem lát-szik ki. Zoltai Lajos tizenkét esztendeje rovgat már a *Debreczeni Ellenör* számára. Ha vasvilla hull is az égből, reggelenként *hét* órakor már benn dolgozik a redakcióban. Nyolcz-kilencz órára azonban kámforrá lesz és a tudós kutatók csak hosszas keresés után fedezik fel a városi levéltár poros aktái között, a hol ő pompás ügyességel bujkál a százeztendőös pergament-csomók között. Tizenkét órakor a redakcióban görnyed ismét s a rohanó szedőgyerekek halomszámra huzogattják ki a könyöke alól a pompásabbnál pompásabb kéziratokat...

Hanem ennek vége lesz. A redakció legszeretreméltóbb munkásának a napokban sajtópört kerítették a nyakába és egy pár hónap mulva Zoltai Lui ott fog szorongani az esküdtszék előtt, hogy elérje azt, mihez tizenkét esztendő alatt még egyszer sem jutott: az államfogházat.

A napokban történt egy napsugaras reggelen, hogy Luinak egy meghívó levelet kézbesített a hajdu. Bámulva böngögte a nyomtatott papirost, melyen elvitázhatlan olvashatósággal állott, hogy Zoltai Lajos ur mint *vádolt* ekkor és ekkor jelenjen meg a vizsgálóbíró előtt. Zoltai zavartan vette vizsgálat alá leikiismeretét a redakció egyik mellékszobájában. Fantomszerűen jelentek meg előtte a legrégebb emékek s mikor egy óra mulva verejtékező arczczal, roskadozó inakkal jött elő, megtörtén és busan mormogta kaczeros bajusza alatt:

— Igen, el fognak ítélni és lezárni... De miért?

Tünődve nézett maga elé s révedezve gyujtott rá egy jól szelelő *demokratára*.

A kollégák ajánlották neki, hogy most

még nem késő, szedje össze a sátorfáját és vitorlázzon át az újvilágba. Lui azonban kimerülten roskadt le a szarkeztőség kanapéjára. Vastag cseppekben hullott homlokáról a verejték és a jól szelelő demokratát keserű mosolylyal hajította egy sarokba.

— Nem mehetek, fiuk. Ragaszkodom ehhez a városhoz. Nem, nem...

Szólt és tünődve távozott a redakcióból.

*

Később megtudtuk, hogy éppen *hat*, mondhat darab sajtópört akasztottak a nyakába, mint a *Debreczeni Ellenör* tegnapi számában részletesen megirtuk. *Rezeda*.

Közgazdaság.

* **A 80 millió vasuti kölcsön.** A lapok különféle képen kommentálják annak a nagy vasuti kölcsönnek ügyét, melyet a kereskedelemügyi miniszter részben a m. á. v. függő adósságainak törlesztésére, részben új beruházásokra szándékozik fölvenni. Erre vonatkozólag a *Neue Freie Presse* újabb adatok közül.

Tény az, — írja — hogy az államvasutaknál oly beruházásokra van szükség, a melyek a rendes költségvetés keretébe fel nem vehetők. Dániel kereskedelmi miniszter már hosszabb idő előtt határozott tervvel lépett fel a minisztertanácsban, eddig azonban más nem történt, minthogy a kormány *elvileg* jóváhagyta a rendkívüli pénzforrás igénybevétele az államvasutak részére. A kereskedelmi és pénzügyminiszteriumok közti tárgyalások még függőben vannak. A budget beterjesztésekor a pénzügyminiszter már abban a helyzetben lesz, hogy közelebbi felvilágosításokat adhat a képviselőháznak a tervezett transzaksióról. Ha azonban arra kerül a sor, hogy beruházási kölcsönt vegyenek fel a magyar államvasutak részére, akkor 80 millió forint nem lesz elegendő. Az investíciókra szükséges összeg, a mely 5 évi időtartam alatt vétetnék fel, minden valószínűség szerint még az idén vagy a jövő év kezdetén vétetik fel az ös-zegnek egy része és annak csakis kamatszükséglete állítatik be az 1896. évi költségvetésbe. A kölcsön alakja és valutája felől még végleges megállapodások nincsenek.

E kölcsönből fedeztetnek a debreczeni pályaudvar kibővítésének két milliót megközelítő költségei. Ez a kibővítés öt év alatt eszközöztetik.

* **A kereskedelmi körök figyelmébe.** Ezennel értesítjük a kereskedelmi köröket hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. minister ur f. hó 3-án 60601. sz. a. kélt május leiratában a Spanyolországba vitt, áruinkat kísérő származási bizonyítványok tárgyában a Spanyol királyi kormánynak kiadott és már f. év augusztus hó 30-án hatályba lépett rendeletét a kamarával közölte. — Az ezen rendelet iránt érdeklődők az említett magas miniszteri leiratot a kamara irodájában (*Hatvani utca saját ház*) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen 1895. szeptember hó 19-én. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Élelmezési vállalkozók figyelmébe.** Ezennel értesítjük az érdekelteket, hogy a temesvári csász. és kir. hadtest hadbiztossága a debreczeni csász. és kir. katonai élelmezési szükségletét, az 1896. évre esetleg még további két évre biztosítani óhajtván, arra nézve nyilvános pályázatot hirdetett. A f. év október hó 11-én megtartandó árlejtésen résztvenni óhajtok az eredeti pályázati hirdetményt a kamara irodájában (*Hatvani-utca saját ház*) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen, 1895. szeptember hó 19-én. A kereskedelmi és iparkamara.

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor a. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, szeptember 18.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv tartózkodó volt, s az irányzat megszilárdult, elkelt 30,000 mm. 2 1/2 krral magasabb árakon.

Eladások:

Tiszavidéki új 300-83 mm.	6.75 frt.	100-82 mm.	6.65 frt.
300-82 mm.	6.65 frt.	100-81 mm.	6.60 frt.
100-81 mm.	6.60 frt.	3000-81 mm.	6.67 frt.
290-81 mm.	6.55 frt.	100-81 mm.	6.57 frt.
400-81 mm.	6.65 frt.	300-81 mm.	6.47 frt.
100-80 mm.	6.45 frt.	100-80 mm.	6.40

3 havi időre

Határidő-üzlet. Amerikából érkezett szilárdabb jegyzésekre, nálunk is szilárdan indult az üzlet buzában, és élénk forgalom mellett szilárdabban zárult is. Tengeri szintén valamivel szilárdabban indult, s tekintettel a közepes élenkségű vásárlási kedvre változatlanul zárult. Zab és rozs csekély üzlet mellett változatlanok.

Zárlat 1 óra:

B u z a szept.-októ-berre 1895	6.26-6.22
márcz.-ápr.-ra 1895.	6.79-6.80
R o z s szeptem.-okt.-re 1895	5.55-5.56
márcz.-ápr.-ra 1896.	5.95-5.96
Tengeri jul.-aug-ra 1895	5.35-4.45
máj.-júniusra 1895	5.55-5.56
Z a b őszre 1895	5.60-5.61
márcz.-ápr.-ra 1896	5.91-6.92
R e p c z e aug.-szept. 1895	95.5-

Zárlat 4 óra:

B u z a szept.-okt. 1895	6.27-6.29
márcz.-ápr.-ra 1895.	6.79-6.80
R o z s szept.-okt.-re 1895	5.55-5.57
márcz.-ápr.-ra 1896	5.94-5.96
Tengeri jul.-aug.-ra 1895	5.40-5.45
máj.-júniusra 1895	5.55-5.57
Z a b őszre 1895	5.60-5.62
márcz.-ápr.-ra 1896.	5.91-5.93
R e p c z e aug.-szeptre 1895	95.0-95.5

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése 1895. szept. 19-én.)

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4 %	121.25	121.75
vasuti beruházási kót. 4 1/2 %	124.25	125.25
koronajárdék 4 %	99.25	100.75
regále vált. kőszén 4 1/2 %	101.-	102.-
Osztrák aranyjárdék 4 %	121.-	123.50
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4 %-os nyeresémeny-sors.	149.-	150.-

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	485.-	483.50
Osztrák hitelbank részvény	402.50	402.7
Magyaripar- és kereskedelmi bank r.	132.-	132.25

Sorsjegyek:

JMagyar jelzálogbank 4 %-os sorsj.	129.50	130.-
3 %-os	109.25	110.-
Osztrák földhitel sorsjegy 3 %-os	117.-	118.-
Nagyar vöröskereszt sorsjegy	11.25	11.65
Osztrák " " " "	17.70	18.10
Olasz " " " "	13.40	13.66
Bazilika sorsjegy	7.50	8.90
Jó-sziv " " " "	3.-	3.30

Pénzszámok:

Cs. és kir. arany	5.71	5.78
10 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.02	12.70

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál).

— F. évi szept. 7-től szept. 14-ig —

1. Tasi Ferencz és neje Német Julianna debreczeni lakosok veszik, Erdős János és neje Kiss Julianna debreczeni lakosoktól a debreczeni 1309 sztjkyben foglalt Csapó kert szőlő földjüket a rajta lévő épületekkel 800 frtért.

2. Sándor János veszi, Sándor András

és neje Vigh Klárától a debreczeni 3954 sztjkyben 5587 a. hrsz. ingatlanok 61 ö l területű részét a rajta levő összes épületek, beépítések és ültetvényekkel együtt 300 frtért.

3. Imre Tamásné szül. Biró Ágnes 1738 sz. a. lakos veszi ajándék czimén Imre Tamás 1738 sz. a. lakostól 1738 sorszám alatti házát és az ahhoz tartozó ondódi földet 1200 frt becsértékben.

4. Kőrösi Ferencz és neje Kiss Julianna veszik, Hornyák Zsuzsanna előbb Tóth Istvánné jelenben Simonyi Lajosné 2404 sz. a. lakos, úgy is mint néhai első férje Tóth Istvántól származott Tóth Julianna, Mihály, István, János és Ferencz nevű kiskoru gyermekei term és törv. gyám édes anyjától a debreczeni 3312 sztjkyben 3561 hrzi és 2504 sorsz. a beirt házasságvár belteket a rajta lévő épületekkel 3000 frtért.

5. Polgári András veszi, Pozsgai Antalné BálintMáriától a debreczeni 657 sztjkyben A I. 6378 hrsz. a. irt és 5 hold 250 ö l területű 396 sorszámú ház utáni ondódi földet 1400 frtért.

6. Dr. Nagy Lajos ügyvéd eladja a pusztá Bányi 154 sztjkyben A I. 577 és 575 hrsz. a. foglalt kaszálló birtokát Barcza Bálint és neje Hadházi Erzsébet debreczeni lakosoktól 1800 frt vételárért.

7. Hajdu István miklós utca 2076 sorsz. a. lakos ajándékképpen tulajdoni joggal átruházza neje Ember Anna urnőre a debreczeni 6046. sztjkyben Az 5433 hász. a. boldogfalvai kert szőlő mely ötlet illető fele részét.

8. Liptai Miklós és neje Hatvani Klára 385. sz. a. lakosok veszik Ötvös József és neje 558. sz. a. lakosoktól, ezeknek 1 hold 724 ö l területű ondódi földjüket 400 frtért.

9. Szenerei János és neje Tökés Erzsébet Csapókert I. járás 12. sz. a. lakosok veszik Tökés Péter és neje ottani lakosoktól, ezeknek Csapókerti szőlő birtokokat tartozékaival együtt 400 frt vételárért.

Szerkesztői posta.

K. Zoltán Nyiregyháza. Ön azt kérdezi tőlünk hogy mi teszi az embert boldoggá? E fogas kérdésre nagyon nehéz a felelet, mert nem egyformák vágyaink, s ami az egyik embert boldoggá teszi, az a másikkal esetleg szerencsétlenség. Közfelfogás szerint az az ember boldog, aki elégedett, de hogy hol kezdődik és végződik a megelégedés fogalma, azt mi sem tudjuk meghatározni. Kövesse egyébként Eötvös József br. mondását, ki azt vallotta, hogy „az a legboldogabb ember, akinek sok dolga van.” Dolgozzék, a munkában elvet fog találni, mert ez az élet legnemesebb feladatainak egyike. Fogadja végül üdvözlőnk.

Hajnalka. Bármennyire szerzenénk is Nagysád iránt ndvariasak lenni, mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy versét nem közöljük.

Polgári házasság. Szoboszló. Idejét multa. Czikkelyét mai postával visszaküldtük.

Aladár Legyen szereocsénk a szerkesztőségben valamelyik délelőtt.

Kiadó és laptulajdonos:

„**Üsokonal**” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**
Főmunkatárs: **Koncz Ákos.**

Vasuti menetrend.

— **Érvényes 1895. május hó 1-től.** —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
" " " "	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé 1)	délután 3 ó. 48 p.
" " " "	délben 12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
" " " "	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé	este 8 ó. 05 p.

Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé délután	4 ó. 02 p.
" " " " (m. á. v.-tól reggel)	5 ó. 48 p.
H.-Böszörmény—Bü 1- (vásártérrel)	6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé (m. á. v.-tól délután)	3 ó. 57 p.
" " " " (vásártérrel)	4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé (m. á. v.-tól reggel)	5 ó. — p.
" " " " (vásártérrel)	5 ó. 13 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé (m. á. v.-tól d. u.)	4 ó. 12 p.
" " " " (vásártérrel)	4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé r. 8. ó. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u.	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " " " " " " " " " " " "	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 " " " " " " " " " " " "	reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel	9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " " " " " " " " " "	este 7 ó. 05 p.
" " 2 " 40 " erk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este 9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest—Nagyvárad felől délután	3 ó. 47 p.
" " " " (gyorsvonat) este	7 ó. 09 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől reggel	7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől reggel	7 ó. 50 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől reggel	8 ó. 07 p.
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől este	7 ó. 40 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	reggel 8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály— (vásártérre m. á. v.-hoz)	8 ó. 17 p.
H.-Böszörmény felől (vásártérre m. á. v.-hoz)	este 6 ó. 35 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	6 ó. 44 p.
Kassáról.	
F.-Abony felől vásártérre délután	5 ó. 21 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	m. á. v.-hoz 5 ó. 30 p.
Ohat—Kócs—Polgár felől vásártérre reggel	7 ó. 50 p.
" " " " " " " " " " " " " " " "	m. á. v.-hoz 8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u.	3. ó. 18 p.

Szives tudomásul!

Az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

brassói és gácsi

gyapjuposztókból

már raktárunkra érkeztek az

őszi és téli ujdonságok.

Mindég készletben vannak

FIU INGEK

darabja 1 frt 25 kr.

Férfi Chiffon ingek

1 frt 50 krtól kezdve.

A hirneves Schroll-féle Chifonokból

1-90, 2-20, 2-60 kr.

GALLÉROK, KÉZELŐK, NYAKKENDOK, HARISNYÁK,

E S E R N Y Ő K

1 frt 10 krtól kezdve.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsater.

Kivánatra vidékre mintákat készsággel küldünk.

KÁVÉ KIVONAT

Mely általam feltalált és több államban szabadalmazott **kávépörkölőgépen** van előállítva.

KAVÉ KIVONATOM valódi kávé zamata és szép színadása folytán a legtöbb háztartásnál be van vezetve és el van ősmerve általánosságban, mint a legkitünőbb kávé-pótlék a kiegészítő megízeltte annak nélkülözhetlenné válik és soha más pótkávét nem fog használni mint egyedül e **kávékivonatot**.

Az eddig és használatban levő pótkávéknak az íze a fekete cukor réhoz hasonló kellemetlen és ezáltal a bab-kávé ízét csak rontja, kávé kivonatomnál ez egész ellenkezőleg áll, mert valódi kávé zamatból lévén előállítva, semmi mellék íze, csupán kellemes kávé zamata van és így még azok is, akik eddig tartózkodtak pótkávét, mint vegyítéket használni a kellemetlen íz miatt, most egész élvezettel használják

kávé kivonatomat.

Tekintettel arra, hogy a bab-kávé igen drága, tehát e drága cikkből csak valamit megtakarítani, de természetesen olyan megtakarítást kell érteni, hogy az nem bab-kávé zamatának rontására, hanem annak előnyére történjen, erre nézve is **kávé kivonatom** van hivatva, mert oly erős kávézammattal rendelkezik, hogy a használat folytán. lényegesen kevesebb bab-kávé szükségeltetik és az oly előny nagyobb háztartásoknál, amit folyómen kívül hagyni nem lehet, mert évenként nagyobb összeg takarítható meg a **kávé kivonatomnak** használata által.

Használatnál ajánlható a következő beosztás:

7 evőkanál : : : : : Bab-kávé
3 „ : : : : : Kávé kivonatomat.

Kivánatra próba mintával szolgálok árfizetés nélkül.

Leidenfrost Ármin

fűszer- és gyarmatáru kereskedése

Piacz-utca, „Bika“ szállodával szemben,

K i v o n a t

a dr. Vedródi Viktor vegytanár által adott nyilatkozatokból.

Leidenfrost Ármin által feltalált kávépörkölő gépen készített zamatosított pótkávét vegyelve, kitünt, hogy a kávénak csakis a kellemes illanó zamatát veszi fel a pótkávé, az izgató hatású coffein, mely reszketést és álmatlanságot idéz elő, nem megyen által és így a gépen előállított kávé kivonattal még oly egyének is élhetnek, kiknek a rendes valódi kávé élvezetét az orvos tiltotta.

Dr. Vedródi Viktor

vegytanár.